

788(23)

DOLNOŚLĄSKIE

1. Obiekt KALWARYJNA KAPLICA PIELGRZYMKOWA: VII STACJA KRAJOBRAZOWEJ DROGI KRZYŻOWEJ - II UPADEK CHRYSZTUSA /por. karta zbiorcza; kalwaria wambierzycka, nr 45/.

2. Czas powstania

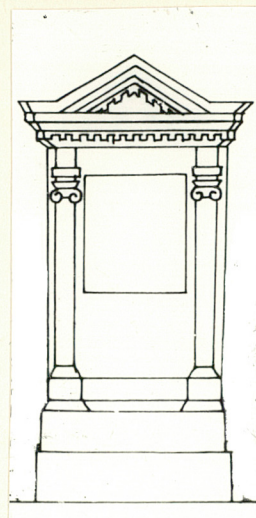
2 poł. XIX w.

3. Miejscowość

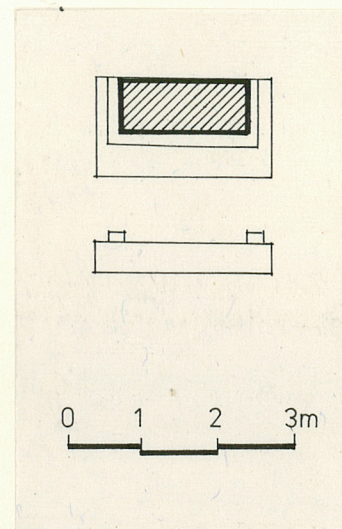
6969

WAMBIERZYCE

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty, elewacja

0 1 2 3m

0 1 2 3m

Plan sytuacyjny zamieszczono w poz. nr 13

Jan Sajdera
kwiecień 1979 r.

ul. Na Błonie 9a/352, 30-147 Kraków
/w posiadaniu prywatnym/

autor zdjęć
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów

4. Adres Wambierzyce
Góra Kalwaria
nr obiektu: VII
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo wałbrzyskie
gmina Radków

pow. utwór

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Albendorf/XVI-XXw./Hl., Gottesstadt
XIXw./Wambierzyce/XIXw./Jerolim
Kłodzka/XVII-XIXw./Albertville
/XIII-XVw./, Wies Wojciecha/XIII-
-XVw./

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975

województwo wrocławskie
powiat Nowa Ruda

8. Właściciel i jego adres Parafia Rzym. -
- Katol. w Wambierzycach,
Pl. 25 -lecia 18/20,
57-411 Wambierzyce

9. Użytkownik i jego adres Parafia Rzym. -
- Katol. w Wambierzycach,
Pl. 25 -lecia 18/20,
57-411 Wambierzyce

10. Rejestr zabytków

Nr. 535/1947 data 7.11.1968

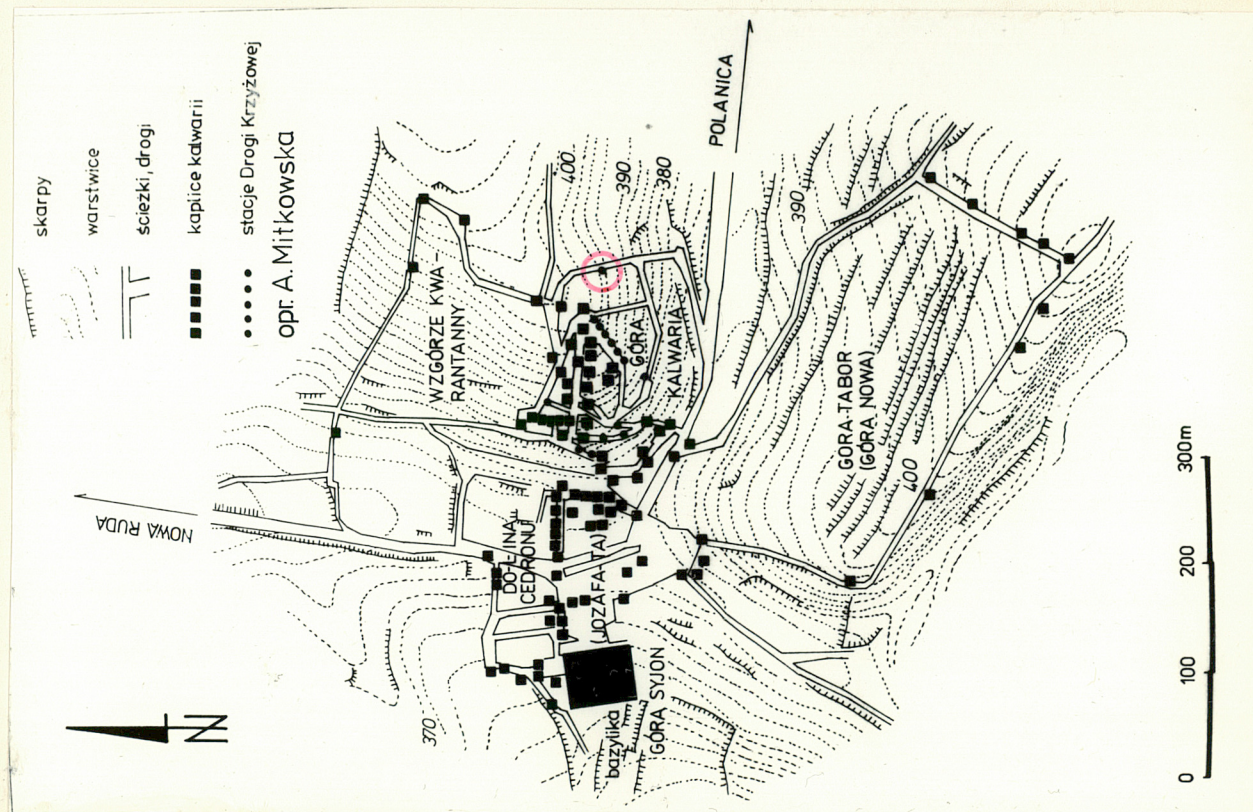
12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Spółród budowniczych i artystów pracujących przy kolejnych przebudowach kaplicy znane są jedynie dwa nazwiska: rzeźbiarza Hoffmanna /ok. 1804 r./ i kamieniarza Klatte'go /1804 r./ Kaplicę wzniesiono w 1731 r. staraniem ówczesnego proboszcza Wambierzyc Straucha, wraz z pozostałymi czternastoma stacjami krajobrazowej drogi krzyżowej. Początkowo były to proste drewniane krzyże z blaszanymi rozetami. W 1749 r. na wszystkich czternastu stacjach umieszczono obrazy ze scenami Męki Pańskiej. W 1777 r. wymieniono obrazy we wszystkich czternastu stacjach. W latach 1803 - 1805 w miejsce drewnianych wzniesiono nowe kamienne kapliczki /Hoffmann, Klatte/, które przebudowano ok. 1870 r. W 1888 r. stacje otrzymały kolejne nowe obrazy ze scenami Męki Pańskiej. Obecnie istniejące kapliczki pochodzą z 2 poł. XIX w., architektonicznie utrzymane są w duchu neoklasycyzmu.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach, wnętrze wyposażenie, instalacje)

VII stację krajobrazowej drogi krzyżowej zlokalizowano we wschodniej części miasta, na Górze Kalwarii, poza ciągiem "Wielkich Schodów", w pobliżu kapliczki Ukrzyżowania. Jest to kapliczka murowana, tynkowana, na kamiennym cokole i z kamiennym szczytem. Wzniesiona na planie prostokąta, w formie prostopadłościanu, należy do typu słupowego kaplic kalwaryjnych. Zwieńczona tympanonem, w elewacji posiada obraz obustronnie ujęty pilastrami. Obraz przedstawia scenę II upadku Chrystusa pod krzyżem. Obiekt nie posiada instalacji.

cd. poz. nr 11 - plan sytuacyjny.

14. Kubatura 7 m ³	15. Powierzchnia użytkowa -	16. Przeznaczenie pierwotne kalwaryjna kaplica pielgrzymkowa	17. Użytkowanie obecne kalwaryjna kaplica pielgrzymkowa
----------------------------------	--------------------------------	---	--

18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja
Ostatnie poważniejsze prace konserwatorskie prowadzono w kaplicy w pierwszych latach XX wieku.

Obecnie trwają przygotowania do podjęcia remontów wszystkich obiektów kalwarii wambierzyckiej /patrz: R. Szewczyk, EKspertyza techniczna ...Bazyliki, Kaplic Kalwarii w Wambierzycach, Wrocław 1972, m⁸azynopis w Biurze Studiów i Dokumentacji Zabytków we Wrocławiu, ul. Bernardyńska 5/.

19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)

Zawilgocenia cokołu, pęknięcia tympanonu, ubytki tynku, zanieczyszczenia obrazu.

20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Osuszenie kaplicy, konserwacja obrazu, wzmocnienie konstrukcji /tympanon/.

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Dokumenty archiwum parafialnego dotyczące kalwarii w Wambierzycach uległy zniszczeniu.

22. Bibliografia

1. Andächtige Betrachtungen ...zu Albendorf, Albendorf /1822/; wyd. II Wünschelburg 1898.
2. J.D. Hatscher, Der Wallfahrtsort Albendorf, Albendorf /1858/; wyd. II Albendorf 1870.
3. A. Mitkowska, Kalwaria wambierzycka i założenia kalwaryjne na Śląsku, Wrocław 1978, rozprawa doktorska, maszynopis w Bibliotece Głównej Politechniki Wrocławskiej, Wyb. Wyspiańskiego 27 i w Bibl. Inst. Hist. Arch., Sztuki i Techn. Polit. Wr., ul. Prusa 53/55 /w pracy zamieszczono pełny spis literatury dotyczącej kalwarii w Wambierzycach/.
4. E. Zimmer, Albendorf ..., Breslau 1898.
5. E. Zimmer, Kurze Geschichte des Wallfahrtsortes Albendorf, Breslau 1908.

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Jedna z czternastu stacji krajobrazowej drogi krzyżowej widoczna na zdjęciu: "Teilansicht des Kalvarienberges in Albendorf", w: Die Grafschaft Glatz 1927, s. 83.
/egz. dostępny w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu, ul. Św. Jadwigi 3/4, Gabinet Śląsko-Łużycki, sygn.: 28102 III/.

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Anna Mitkowska
Wrocław, 28.05.1979 r.

26. Sprawdził